

LEVÉL PÁLINKÁS JÓZSEF KORMÁNYBIZTOSHOZ

Az Academia Europaea tagjaiként, mint tagtársunknak írunk Önnek az OTKA (Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok) státuszában hamarosan beálló változások kapcsán. Az OTKA a magyar kutatói társadalom megalapozására csaknem 30 éve működő, az alap kutatásokat finanszírozó, autonóm pályázati rendszer, amely 2015. január elsején mint önálló intézmény (jogutóddal) megszűnik, a létrejövő Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatalnak válik részévé. A koncepció Öntől származik, és a hamarosan felálló Hivatalnak is nagy valószínűséggel Ön lesz az elnöke.

Míg az egységes hazai kutatási-fejlesztési, innovációs szervezet létrehozása előrelépésként értékelhető, az OTKA függetlenségének megszűnése nagy aggodalommal töltötte el a kutatói társadalmat, a Magyar Tudományos Akadémia osztályai és tagjai is megfogalmazták fenntartásaikat. Fokozta az átalakítással kapcsolatos aggodalmakat az, hogy a törvényjavaslat, illetve a koncepció kidolgozása során a tudomány szervezeteivel való konzultációkra nem került sor.

Valamennyien egyetértünk abban, hogy az OTKA kiváló hagyományainak folytatódniuk kell. Ezt a kiválóságot nemcsak mi állítjuk, ez a summázata a nagy-

tekintélyű európai tudományos szervezet, a European Science Foundation (ESF) november 6-án közzétett, igen alapos, minden részletre kiterjedő felmérésének is. Ennek egyik megállapítása: „*az OTKA a magyar pályázati rendszer koronaékszere, professzionálisan működő kutatási alap, eljárásrendje megfelel a legmagasabb szintű nemzetközi normáknak. Folyamatosan fejlődött, és magától értetődő, hogy ennek így kell lennie a jövőben is.*” Hogy ez a jövőben is így legyen, abban óriási tagtársunk felelőssége, hiszen az ESF által kiemelt másik érték, a függetlenség, nem marad meg.

Ahhoz, hogy az alap kutatások megfelelő támogatottsága megbecsült érték maradjon, a leendő szervezetnek meg kell szereznie a kutatói társadalom bizalmát. Véleményünk szerint ezt az szolgálja a legjobban, ha kormánybiztos úr, a leendő hivatal elnöke elkötelezi magát amellyel, hogy néhány éven belül a szervezet újabb nemzetközi szintű értékelését végezteti el. Erre legalkalmasabbnak az látszik, ha felkéri az ESF-t, hogy a Hivatal, illetve annak az OTKÁnak megfelelő részét két vagy három év múlva hasonló alaposággal mérje fel, és ezt a felmérést tegye közzé.

Mivel fontos közügyben írunk, levelünket nyilvánosságra hozzuk.

Üdvözlettel,
Nagy László, Tompa Péter, Sarkadi Balázs, Váradi András
az Academia Europaea tagjai

*(Megjelent az Élet és Irodalomban,
2014. december 4., 6. old.)*